

SPATIAL MUSIC
BOZZINI QUARTET
6 september 2018 - 20:30

Three Formants (2014, 9'00)

Componist **William Dougherty** (USA 1990) genomineerd Gaudeamus Award 2018
uitgevoerd door Trombonequintet

Carrying (2017, 15'00)

Componist **Lawrence Dunn** (GBR 1991) Genomineerd Gaudeamus Award 2018
uitgevoerd door Bozzini Quartet

The Innocence of Trees (2018, 30'00) wereldpremière

in opdracht van Gaudeamus

Componist **Anthony Vine** (USA 1988) Winnaar Gaudeamus Award 2016
uitgevoerd door Bozzini Quartet, Dudok Quartet, Blindman Strings

Bozzini Quartet

Clemens Merkel - viool

Alissa Cheung - viool

Stéphanie Bozzini - altviool

Isabelle Bozzini - cello

Dudok Quartet

Judith van Driel - viool

Marleen Wester - viool

Marie-Louise de Jong - altviool

David faber - cello

BLINDMAN strings

Femke Verstappen - viool

Floor Lecoultre - viool

Monica Goicea - altviool

Suzanne Vermeyen - cello

Trombonequintet

Sebastian Kemner

Juanvi Climent Alonso

Lennart de Winter

Octavio Montava Marín

Marijn Migchielsen

De NTR zendt dit concert live uit in het Avondconcert van NPO Radio4 (20.00-22.30)

This concert is broadcast live with NTR Evening concert NPO Radio 4 (20.00-22.30)

i.s.m.

Bozzini Quartet is supported by:

Three Formants

Het werk van de Amerikaanse componist William Dougherty kan nog het best vergelijken worden met dat van zijn landgenoten en voorgangers Pauline Oliveros en Alvin Lucier. Zij schrijven, hoewel niet uitsluitend, een gestaag verglijdende muziek, waarbij de rijkdom hem in het minieme zit. Het is een klankwereld die een microscopische luisterhouding verlangt. Geen houding gericht op de grote klassieke vorm maar een detaillistische. Zo interfereren langs elkaar glijdende tonen met elkaar, waardoor ze sterker of zwakker worden. Het is alsof je als luisteraar daadwerkelijk de klank inkruipt. In *Three Formants*, voor vijf trombones en een grote resonerende ruimte, schrijft Dougherty een soort golvende muziek. Het zijn allemaal kleine secties die groeien en krimpen. In dit stuk gebruikt hij ook zogenaamde 'split tones.' Die hebben een soort gonzende klank met de kwaliteit van twee verschillende tonen. "Dat klinkt bijna als een elektrische gitaar," merkt hij op. De rijkheid zit hem in de dubbelzinnigheid en de constante beweging van die twee tonen.

Een ander aspect dat in *Three Formants* overeenkomt met het werk van Oliveros is de grote resonerende ruimte die vereist is voor de uitvoering van het stuk. Met de Deep Listening Band speelde Oliveros veelvuldig in gigantische ruimtes zoals kathedralen en grotten. Voor de eerste plaat uit 1989 kropen ze in een ondergrondse watertank met een nagalmtijd van maar liefst vijfenveertig seconden. "Dat moedigt een bepaalde manier van luisteren aan," vertelt Dougherty, "er zijn zulke lang continue geluiden, daar moet je echt in luisteren. Het gaat de hele tijd door en het bloeit op uit zichzelf."

De première van *Three Formants* vond plaats in een parkeergarage in Bazel: "Dat was te gek. Laag plafond, alles was plat en van beton. Het ging keihard. Ik ben verslaafd aan harde geluiden. De achtste symfonie van Mahler gaat live ook keihard, zulk lawaai had ik daarvoor nog nooit gehoord. Het heeft iets. Een oerkracht. Je voelt het. Alsof je tot leven komt." Vanavond is het de beurt aan de akoestiek van de Geertekerk.

The work of American composer William Dougherty can be best compared to that of his compatriots and predecessors Pauline Oliveros and Alvin Lucier. They write, although not exclusively, a kind of slowly but constantly evolving music whose essence is to be found in the minimal. It is a sound world that demands a microscopic listening approach. Not an approach aimed at the grand classical form but at the details. Interference arises when notes slide past each other, whereby they become stronger or weaker. It is as if you the listener creep into the sound. With Three Formants, for five trombones and a big resonant space, Dougherty has written a sort of undulating music. It consists entirely of small sections which grow and shrink. In this work he also makes use of so-called 'split tones.' These produce a kind of buzzing sound with the quality of two different notes. As he remarks: "It sounds almost like an electric guitar". The charm is to be found in the ambiguity and the constant movement of these two notes.

Another aspect of Three Formants which is reminiscent of Oliveros' work is the big resonant space required for its performance. With the Deep Listening Band, Oliveros has performed many times in gigantic spaces such as cathedrals and caves. For their first album in 1989 they crawled into an underground water tank which had an echo of no less than forty-five seconds. "That encourages a certain way of listening," Dougherty recounts. "There are such long, continuous sounds

where you have no choice but to listen into them. It just keeps on going, and blossoms of its own accord."

*The premiere of Three Formants took place in a parking garage in Basel. "That was fantastic! Low ceiling, everything flat and made of concrete. It was **so** loud. I'm addicted to loud noise. Mahler's 8th Symphony live is also incredibly loud, but I'd never heard a racket like this. It has something. A primal force. You can feel it. As if you come to life." This evening it is the turn of the Geertekerk's acoustics.*

Carrying

Lawrence Dunn heeft het strijkkwartet *Carrying* in Montreal geschreven voor het Quatuor Bozzini. Hij schreef het voor de Composer's Kitchen van het kwartet, een soort laboratorium met workshops en try-outs waar nieuwe strijkkwartetcomposities worden ontwikkeld. Het komt uit een treurige periode. "Eerlijk gezegd was ik toen ronduit een wrak—ik zat midden in een periode van rouw—en ik moest iets maken. In zo'n situatie moet je geen muziek schrijven. Toen ik uit Montreal terugkwam had ik geen flauw idee wat ik met deze muziek aan moest. Uiteindelijk heb ik het allemaal weggegooid. Er zitten elementen in die als een echo hun weg naar het uiteindelijke stuk hebben gevonden—het is een soort schaduw." Zo gebruikt hij tegen het eind akkoordmateriaal als een soort over elkaar schuivende panelen. Het ene akkoord daalt op het andere neer en blijft hangen, het eerste akkoord verdwijnt. De akkoorden grijpen in elkaar alsof er steeds een ander licht schijnt op hetzelfde proces.

Er kleeft een bepaalde ironie aan het maakproces, omdat Dunn erg geïnteresseerd is in herinnering in muziek. Niet zozeer als muziek die ergens aan doet denken, maar, zoals gehoord kan worden in *Carrying*, specifiek muzikale herinnering: "Hoe muziek of muzikale deeltjes zich vastbijten in het geheugen. Dat heeft waarschijnlijk ook met improvisatie te maken. Welke relatie heb je met datgeen dat je zojuist of vijftien minuten geleden hebt gespeeld? Kan je het nog herinneren? Hoe kan muziek een vorm krijgen waar je je aan vasthoudt? Soms is muziek heel erg herkenbaar; als je het hoort, weet je precies wat het is. Omgekeerd is er muziek die volledig verdwijnt. En soms is er muziek die tussen deze twee polen in zweeft—waarbij sommige delen toenadering zoeken en anderen zich verwijderen. Muziek met bepaalde aspecten die verdwijnen of achterblijven kan worden opgeroepen. Dat is denk ik wat ik probeer te maken."

Lawrence Dunn wrote the string quartet Carrying for the Montreal-based Quatuor Bozzini, as part of the group's Composer's Kitchen, a series of workshops for new compositions for string quartet. "Coming back from Montreal, I had around twenty minutes of music I was generally unhappy about. I didn't much know what to do with it. After several months of working and worrying, it was eventually all deleted. There are some aspects of this absent material that echo in the final piece, but in other ways, the piece took on another, subsequent life." The piece dates from a sad period: "I was grieving, but had to write something. You probably shouldn't write music in such a state."

Dunn is particularly interested in memory in music. Not so much in the sense of music that attempts to remind one of something, but, as is present in *Carrying*, musical memory specifically: "The way music and musical items become encapsulated in recollection. It probably has to do with improvising. What relationship do you have with something just played, or played fifteen minutes ago? Can you remember it? How is it that musical things become shapes that we can hold on to?" Towards the beginning of the piece, chordal materials resembling panels slide over one another, interleaving, as if lit from differing angles. "Sometimes a musical encounter is extremely present: as you come across it, you know exactly what it is. At other times, music can disappear completely. And sometimes there's music that hovers somewhere between these positions—having parts that approach and parts that recede. Music with certain aspects that disappear on you, and others that remain and can be recalled. I think this is what I'm trying to make."

The Innocence of Trees

De Amerikaanse Anthony Vine, winnaar van de Gaudeamus Award 2016, is terug in Utrecht met een nieuwe compositie: *The Innocence of Trees* voor drie strijkkwartetten. Of eigenlijk één strijkkwartet als solisten, naast het standaard instrumentarium ook uitgerust met draagbare cassettedecks waar sinustonen uitkomen, en twee strijkkwartetten die een klein strijkorkestje vormen. Quatuor Bozzini zit in het midden met het publiek daaromheen. De buitenste ring bestaat uit het Dudok Quartet en Blindman Strings. Met de twaalf strijkers trekt Vine een muzikale ruimte op, die vaak schommelt rond maar een toon. Hij noemt het omvangrijke toonpanelen, die bestaan uit fragiel materiaal en hele subtiele verschillen.

De titel voor zijn driedubbele strijkkwartet ontleent Vine aan het werk van de Amerikaanse kunstenaar Agnes Martin. Zij werkt veel met lineaire patronen, vaak gestructureerd volgens een grid. Over die gridstructuren in haar werk zei zij: "toen ik voor het eerst een grid maakte dacht ik toevallig aan de onschuld van bomen." Dit citaat inspireerde Vine en sluit aan op Martins gridschilderij *The Tree* (1964), dat van veraf lijkt te bestaan uit horizontale grijze banden, die om en om net van tint verschillen. Van dichtbij blijken het allemaal parallelle potloodlijnen te zijn. Het bos, zeg maar, dat van binnen veel gedetailleerder is dan het van buiten schijnt. Een zeer fijnmazig trillend vlak.

Martin interesseert Vine al langer. In 2013 schreef hij bijvoorbeeld het stuk *For Agnes Martin*, uitgevoerd door Ensemble Modelo62 tijdens de Gaudeamus Muziekweek 2016. Zijn muziek is dan ook statisch en kneedbaar, een stilstaande klank haast die zich met de tijd ontvouwt. Het is een monolitische muziek, waarin hij verschillende elementen scherpstelt, ze op de voorgrond plaatst en weer naar achter verschuift.

In *The Innocence of Trees* werkt Vine, net als Martin, ook met een grid: "dat concept biedt zowel een structuur voor harmonie en tijdsverloop." Zo zijn de verschillende strijkersgroepen in andere stemmingen onderverdeeld. Of ze spelen met paperclips op de snaren om hele hoge, fluitende boventonen te produceren. Binnen de harmonische structuur roert zich een microtonaal klankenpalet. In het ogenschijnlijke statische bos bewegen de bomen, de takken en de bladeren. Langzaam, heel langzaam, trekt Vine een wonderlijk rijke klankwereld op in *The Innocence of Trees*.

American composer Anthony Vine, winner of the Gaudeamus Award 2016, is back in Utrecht with a new work: *The Innocence of Trees* for three string quartets. One of the quartets plays a solo role, equipped with the standard set of instruments as well as portable cassette decks that emit sine tones. The other two string quartets form a small string orchestra. Quatuor Bozzini sits in the centre, with the audience surrounding it. The outer ring consists of the Dudok Quartet and Blindman Strings. With these twelve string players Vine builds a musical space, which often hovers around a single tone. He describes it as voluminous panels of tone consisting of fragile materials and capable of very subtle variations.

Vine borrowed the title of his triple string quartet from the work of the American artist Agnes Martin. She works a lot with linear patterns, often structured in the form of a grid. On the subject of these grid structures in her work she says: "When I first made a grid I happened to be thinking of the innocence of trees." This quotation inspired Vine, and is reflected in Martin's grid painting *The Tree* (1964), that from far away appears to consist of horizontal bands of grey, which by turns differ slightly in tint. From close by they all turn out to be parallel pencil lines. The forest, as it were, which is much more detailed on the inside than it appears on the outside. A most intricate, vibrating surface.

Vine has been interested in Martin for some time. In 2013, for example, he wrote the piece *For Agnes Martin*, which was performed by Ensemble Modelo62 during Gaudeamus Muziekweek 2016. His work is static and malleable, almost a stationary sound that unfolds in the course of time. It is a monolithic music, in which he brings various elements into focus, places them in the foreground and then pushes them to the back again.

In *The Innocence of Trees* Vine, like Martin, also works with a grid: "That concept provides both a harmonic and a temporal structure." For instance, the various groups of strings are assigned different kinds of intonation. Or they play with paper clips on the strings to produce very high, whistling overtones. Within the harmonic structure stirs a microtonal sound palette. In the seemingly static forest the trees move, the branches and the leaves. Gradually, very slowly, Vine constructs an amazingly rich soundscape in *The Innocence of Trees*.

Tekst: Jan Nieuwenhuis

Vertaling Robert Coupe

Gaudeamus Agenda

11 oktober 2018 | TivoliVredenburg | **Club Fluxus: Jesse Passenier & the Fluid Orchestra**

1 november 2018 | TivoliVredenburg | **Club Fluxus: Diamanda Dramm - Violin Spaces**

8, 9, 10 en 11 november 2018 | diverse locaties | **Gaudeamus @Le Guess Who?**

22 november 2018 | Kunstruimte KuuB | **KuuB Concert: Martin van Hees - gitaar solo**

29 november 2018 | Orgelpark Amsterdam | **Gaudeamus & Unsounds - vinyl presentaties**

6 december 2018 | TivoliVredenburg | **Club Fluxus: Klusters5 - Dutch Focus**